

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 61/09-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti R. S., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na slobodu prejavu a práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1, 2 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Co 100/07 z 5. júna 2008, a takto

rozhodol:

Sťažnosť spoločnosti R. S., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2008 doručená sťažnosť spoločnosti R. S., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na slobodu prejavu a práva na informácie podľa čl. 26

ods. 1, 2 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 10 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 100/07 z 5. júna 2008.

Sťažovateľka bola žalovanou v spore o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy, v ktorom Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) rozhodol rozsudkom sp. zn. 7 C 50/05 z 18. decembra 2006 tak, že vyhovel žalobe navrhovateľa, ktorý voči nej uspel s nárokom na uverejnenie ospravedlnenia a s nárokom na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 50 000 Sk. Sťažovateľka napadla označený rozsudok okresného súdu odvolaním.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 9 Co 100/07 z 5. júna 2008 na základe odvolania sťažovateľky rozhodol tak, že prvostupňový rozsudok potvrdil.

Porušenie označených práv namietaným rozsudkom krajského súdu vidí sťažovateľka v tom, že krajský súd sa podľa jej názoru nevysporiadal s jej námietkami proti uloženiu povinnosti uverejniť ospravedlnenie a rozhodol spôsobom nezlučiteľným s ustanoveniami čl. 26 ods. 1, 2 a ods. 4 ústavy a čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru.

Podľa sťažovateľky súdy pochybili, ak od nej požadovali, aby preukázala pravdivosť polemicky uvedených informácií, ako aj vyslovených podozrení. Sťažovateľka uviedla, že podozrenia majú charakter hodnotiacich súdov, nie tvrdení, pretože ich podstatou je viac či menej voľná interpretácia určitých skutočností, takže je absurdné, aby od toho, kto netvrdí, že určitá osoba konala podvodne, súd vyžadoval, aby to preukázal. Sťažovateľka argumentovala, že vyslovenie podozrenia nie je tvrdenie, ale len interpretovanie (zhodnotenie) skutočností odôvodňujúcich podozrenie.

S odvolaním sa na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva sťažovateľka dospela k názoru, že „je nekonzistentné“ s čl. 26 ústavy a čl. 10 dohovoru, ak bol sťažovateľ postihovaný za plnenie svojej spravodajskej funkcie.

Sťažovateľka sa domáhala, aby ústavný súd deklaroval porušenie jej označených práv krajským súdom, a žiadala zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka odôvodnila, v čom vidí namietané porušenie svojich základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy a práv podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu.

Podľa názoru sťažovateľky posúdenie uverejnených informácií odvolacím súdom nezohľadňuje ich kontext, neopiera sa o prijateľné posúdenie relevantných skutočností, kladie na tlač neprimerané bremeno, zásah do slobody prejavu a práva na informácie sťažovateľa sa neopiera o dostatočné dôvody a nie je primeraný.

Sťažovateľka uviedla, že z výroku rozsudku okresného súdu a krajského súdu nie je zrejmé, ktoré údaje, tvrdenia alebo informácie týkajúce sa údajného podvádzania navrhovateľa sú nepodložené a nepravdivé.

Z uvedeného sťažovateľka vyvodzuje, že napadnutý rozsudok nemal právny základ a v konečnom dôsledku došlo k tomu, že ani súd prvého stupňa, ani krajský súd neskúmali návrh žalobcu z hľadiska štandardu uplatňovaného Európskym súdom pre ľudské práva, najmä neodôvodnili nevyhnutnosť zásahu do práv sťažovateľky chránených čl. 26 ústavy a čl. 10 dohovoru.

Vzhľadom na tieto dôvody sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento nález:

„1. Krajský súd v BRATISLAVE rozsudkom sp. zn. 9 Co 100/07 zo dňa 05. 06. 2008 porušil právo sťažovateľa na slobodu prejavu a právo na informácie zaručené čl. 26 ods. 1, 2, 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 1, 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu v BRATISLAVE sp. zn. 9 Co 100/07 zo dňa 05. 06. 2008 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania.“

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmavať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Ústavný súd nepreskúmava, či v konaní vedenom všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, pretože to je v právomoci všeobecných súdov v rámci konaní o opravných prostriedkoch.

Ústavnou kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí (opatrení alebo iných zásahov) všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní vedenom ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné

a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi označenými základnými právami alebo slobodami a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov a postupom, ktorý im predchádzal. V takom prípade ústavný súd považuje sťažnosti za zjavne neopodstatnené a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ich odmietne. Zjavná neopodstatnenosť teda znamená, že už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd nezistí žiadnu reálnu možnosť porušenia základného práva alebo základnej slobody napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne postupmi, ktoré im predchádzali v konaní vedenom orgánmi verejnej moci, osobitne v konaní vedenom všeobecnými súdmi.

Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 2 ústavy každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

Podľa čl. 10 dohovoru každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice (ods. 1). Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti, aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci (ods. 2).

Absencia porušenia ústavnoprosesných princípov zásadne vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecného súdu za porušenie práv sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru upraveného v označenom článku ústavy (m. m. II. ÚS 201/04,

IV. ÚS 184/05, IV. ÚS 189/07). Ústavný súd totiž v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy a práva podľa 10 ods. 1 a 2 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 100/07 z 5. júna 2008 ústavný súd uviedol:

Porušenie označených práv vidí sťažovateľka okrem iného v tom, že podľa jej tvrdenia krajský súd opomenul v odôvodnení uvedeného rozsudku vysporiadať sa s jej námietkou, že v prípade napadnutých výrokov ide o hodnotiace úsudky, ktoré vylučujú neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby, a to s odkazom na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 357/96.

Výhrady sťažovateľky smerovali v prvom rade proti nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj k nevysporiadaniu sa s námietkami sťažovateľky v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tým malo dôjsť podľa sťažovateľky k porušeniu jej základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy a práv podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru.

Podľa § 157 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov (čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný), stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Aj keď to sťažovateľka v petite svojej sťažnosti nenamietala, toto zákonné ustanovenie treba posudzovať v kontexte z hľadiska možného porušenia práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a následne vykladať a uplatňovať so zreteľom na príslušnú judikatúru

Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Z citovaných článkov ústavy a dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za základný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/01).

Ústavný súd sa stotožnil s argumentáciou krajského súdu, podľa ktorej:

„Odvolací súd nemôže súhlasiť s obranou odporcu, že v ostatnej časti napadnutých výrokov sa taktiež jedná o hodnotiaci úsudok, ktorý vylučuje neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby, a to s odkazom na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II ÚS 357/96. V prejednávannej veci išlo o taký spôsob spracovania danej témy, pri ktorej čitateľ musel vyvodiť, že jeho úvodné tituly... sú faktickými tvrdeniami. Ich hodnovernosť bola umocnená výpoveďou očitého svedka, čím nebola daná čitateľovi možnosť urobiť si iný úsudok na konanie navrhovateľa, ako prijať, že navrhovateľ v relácii podvádzal. Z hľadiska posúdenia neoprávnenosti zásahu do integrity navrhovateľa nepovažuje odvolací súd za rozhodujúcu ani obranu odporcu, ktorou sa snažil zbaviť zodpovednosti tým, že uviedol, že článok nadväzuje na predchádzajúce články, ktoré mali základ vo vyjadreniach predstaviteľov televízie Markíza, pretože uvedením zdroja, ktorý poskytol odporcovi informácie, sa odporca nezbaví zodpovednosti za neoprávnený postih. Ak teda súd prvého stupňa zaviazal odporcu na zadostúčinenie vo forme ospravedlnenia, jeho postup bol správny.

Rovnako aj súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správne mu záveru, že v prípade daného zásahu nemožno považovať zadostúčinenie vo forme ospravedlnenia za postačujúce. Okolnosti, za ktorých došlo k zásahu a rozsah ním vyvolanej ujmy na jednotlivých osobnostných právach navrhovateľa, opodstatňujú aj podľa odvolacieho súdu záver, že konaním odporcu bola nielen v značnej miere znížená jeho dôstojnosť, ale tiež dotknutá jeho vážnosť v spoločnosti.“

Z odôvodnenia podstatnej časti napadnutého rozhodnutia krajského súdu taktiež vyplýva, že:

„Odporca v odvolaní vytykal súdu prvého stupňa nedostatočné odôvodnenie súdneho verdiktu, čím porušil právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa je možné bez akýchkoľvek pochybností zistiť, akými úvahami sa riadil súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov. Odôvodnenie rozsudku je plne v súlade s § 157 ods. 1 O.s.p., nakoľko v ňom nechýba podstatný obsah prednesov, vyložil, ktoré skutočnosti má za preukázané, a ktoré nie, a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, rovnako ako aj posúdil zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil, preto námietky v tomto smere sú neopodstatnené.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na riadne zistenie skutkového stavu, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a správne posúdil vec aj po právnej stránke, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v napadnutých častiach, ktorých bolo navrhovateľovi vyhovené, potvrdil v zmysle § 219 O. s. p.“

Pokiaľ sťažovateľka v odvolaní proti rozsudku prvostupňového súdu vo vzťahu k povinnosti uviesť ospravedlnenie argumentovala tým, že ospravedlnenie sa žalobcovi nebude plniť svoj účel, a preto uloženie tejto povinnosti už nebude spĺňať atribút legitímnosti a primeranosti, vychádzala z toho, že predpokladom splnenia tejto funkcie je to, že verejnosť dokáže adekvátne posúdiť intenzitu zásahu do práva na ochranu osobnosti. Tento názor sťažovateľka založila na premise, že verejnosti musí byť zrejmý rozdiel medzi informáciami s charakterom hodnotiacich súdov, podozreniami a tvrdeniami odôvodňujúcimi podozrenie.

Z citovaného odôvodnenia napadnutého rozsudku však vyplýva, že hoci ním bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, stalo sa tak výlučne na základe právnych dôvodov spĺňajúcich atribúty legitímnosti a primeranosti, o ktoré oprel svoje rozhodnutie už okresný súd. V takejto situácii stratilo opodstatnenie, aby sa odvolací súd musel osobitne vysporiadať s tou časťou odôvodnenia odvolania sťažovateľky, ktorú považovala za

podstatnú pre svoju argumentáciu. Citované odôvodnenie je preto v okolnostiach danej veci podľa názoru ústavného súdu postačujúce aj vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa legitímnosti a primeranosti zásahu vo väzbe na slobodu prejavu a práva na informácie.

Odôvodnenie rozsudku krajského súdu obsahuje aj zhodnotenie kardinálnej právnej otázky, ktorá podľa názoru ústavného súdu bola dostatočne posúdená, keďže krajský súd sa významovo správne a v medziach ústavnosti vysporiadal so situáciou, v rámci ktorej odporca (sťažovateľ) opakovane poškodil dobré meno navrhovateľa tým, že sa v článkoch, ktoré publikoval, pravidelne zaoberal rovnakou témou, a to spôsobom, ktorým zasiahol do práva na ochranu osobnosti navrhovateľa (čo mal krajský súd za preukázané).

Odôvodnenie namietaného rozsudku by bolo možné považovať za nepreskúmateľné, iba ak by v daných súvislostiach nebolo odôvodnené vôbec, resp. ak by použité odôvodnenie vecne nesmerovalo k podstate posudzovanej otázky. Za arbitrárne by ho bolo možné pokladať za predpokladu, že by bolo v zrejmom rozpore s platným právom.

O žiaden z uvedených prípadov však v danej veci nejde a ústavný súd konštatuje, že v zásadných otázkach krajský súd zaujal zrozumiteľné a jasné stanovisko a vysporiadal sa s nimi ústavne dostatočne konformným spôsobom.

Nad rámec týchto úvah ústavný súd v tejto spojitosti dodáva, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhovie, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje. Vzhľadom na uvedené neexistuje taká súvislosť medzi obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu a základným právom na súdnu ochranu, ako

aj právom na spravodlivý proces podľa označených článkov ústavy a dohovoru, ktorá by umožnila vysloviť záver o ich porušení.

Na základe toho ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy a práva podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru považuje za potrebné opätovne pripomenúť svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod právne normy (II. ÚS 78/05).

Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu nie je ani žiadna vecná súvislosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a označenými základnými právami podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy a právom podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru.

Preto je sťažnosť aj v tomto rozsahu zjavne neopodstatnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vychádzajúc z týchto čiastkových záverov ústavný súd odmietol sťažnosť pre zjavnú neopodstatnenosť a nedostatok právomoci na jej prerokovanie (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 49 zákona o ústavnom súde v spojení s § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Napadnutý postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru týkajúceho sa potvrdenia rozsudku okresného súdu v danej veci nemožno navyše považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu a najmä rozsahom odôvodnenia nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto odôvodnenia. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného

predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu interpretácia § 157 ods. 2 OSP a jeho aplikácia krajským súdom v danej veci takéto nedostatky nevykazuje.

Aplikujúc východiská svojej konštantnej judikatúry na napadnuté rozhodnutie krajského súdu ústavný súd konštatuje, že je dostatočne odôvodnené, nevykazuje znaky svojvoľnosti ani arbitrárnosti a je ústavne akceptovateľné. Odôvodnenie obsahuje aj zhodnotenie právnej otázky, ktorá podľa právneho názoru ústavného súdu bola dostatočne posúdená, keďže krajský súd rešpektujúc základné východiská práva na spravodlivý proces („fair trial“) posúdil i dôvody, pre ktoré je možné konštatovať, že hranice realizácie slobody prejavu a práva na informácie v podmienkach demokratickej spoločnosti nemožno absolutizovať, pretože logické odôvodnenia postoja sťažovateľky typu: „... *Osoba verejného záujmu požíva nižší stupeň ochrany, a preto musí strpieť aj takéto zásahy do sféry svojej osobnosti...*“, alebo „... *samotná skutočnosť, že informácie uverejnené v článku navrhovateľa urážali, šokovali alebo znepokojovali, je z hľadiska dovolenosti prejavu irelevantná...*“, by mohli pri priveľmi extenzívnom výklade navodzovať stav anómie, t. j. bezzákonnosti, z ústavne a legálne neodôvodniteľného dôvodu a v dôsledku toho neúmerneho „protežovania“ jedného ústavného práva prislúchajúceho sťažovateľke (sloboda prejavu a právo na informácie) na úkor druhého ústavného práva navrhovateľa (právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena). Uvedený výsledok by bol tak len exaktným vyústením nerešpektovania jedného z klasických ideových postulátov, z ktorých čerpá kontinentálny právny poriadok už od čias osvietenstva: „Moja sloboda sa začína tam, kde sa končí sloboda iného“ a ktorý je premietnutý do dikcie čl. 2 ods. 3 ústavy: „Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.“

K tomu možno navyše dodať, že vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je chrániť občana pred skutkovými a právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

Keďže ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným porušením základného práva na slobodu prejavu a práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy, právom

podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru a napadnutým rozsudkom krajského súdu neexistuje priama príčinná súvislosť, nemohlo v nadväznosti na to dôjsť ani k porušeniu ďalších sťažovateľkou označených práv.

Z uvedených skutočností vyplýva, že ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označených základných práv, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v tejto časti odmietol, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2009